

CYNGOR SIR YNYS MÔN	
Adroddiad i:	Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio
Dyddiad:	20 Ebrill 2021
Pwnc:	Diweddariad ar y Strategaeth a'r Blaenoriaethau Archwilio Mewnol ar gyfer 2020-21
Pennaeth Gwasanaeth:	Marc Jones Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151 01248 752601 MarcJones@ynysmon.gov.uk
Awdur yr Adroddiad:	Marion Pryor Pennaeth Archwilio a Risg 01248 752611 MarionPryor@ynysmon.gov.uk
Natur a Rheswm dros Adrodd: Yn unol â 'Strategaeth Cyfarfodydd Pwyllgor' y Cyngor, mae'r adroddiad hwn yn cwrdd â gofynion Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011, sy'n amlinellu'r dyletswyddau deddfwriaethol sydd i'w cyflawni gan bwyllgor archwilio'r Cyngor, yn benodol, i oruchwylio trefniadau archwilio mewnol yr awdurdod.	

Rhagarweiniad

1. O ganlyniad i'r pandemig presennol, mae'r Cyngor wedi gorfod blaenoriaethu ei adnoddau ac ymdrechion ei weithlu, felly mae cynnal 'busnes fel arfer' wedi bod yn anodd. Fodd bynnag, er gwaethaf adleoli hanner y tîm Archwilio Mewnol o fewn y sefydliad tan ddiwedd Awst 2020, mae gwaith 'archwilio mewnol' wedi parhau ac wedi canolbwyntio ar y meysydd sydd â'r gwerth a'r risg fwyaf i'r sefydliad, gan ymateb i geisiadau am sicrwydd gan yr Uwch Dîm Arweinyddiaeth a chynnal archwiliadau gorfodol o grantiau penodol.
2. Felly, rydym wedi darparu'r diweddariad byr hwn, sy'n adlewyrchu'r sefyllfa fel yr oedd hi ar 6 Ebrill 2021, ar yr archwiliadau a gwblhawyd ers y diweddariad diwethaf ar 27 Ionawr 2021, llwyth gwaith cyfredol y gwasanaeth archwilio mewnol a'n blaenoriaethau ar gyfer y tymor byr i'r tymor canol.

Argymhelliad

3. Bod y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio yn nodi darpariaethau sicrwydd a blaenoriaethau'r Gwasanaeth Archwilio Mewnol wrth symud ymlaen.

Y CYD-DESTUN CYFREDOL

- Mae angen bod yn hyblyg i sicrhau bod gwaith archwilio yn cwrdd ag anghenion y Cyngor yn yr amgylchedd risg a rheolaeth hwn sy'n newid yn barhaus. Felly, mae llwyth gwaith y tîm archwilio mewnol yn cael ei adolygu'n gyson, mewn ymgynghoriad agos â'r Rheolwr Risg ac Yswiriant a'r Uwch Dîm Arweinyddiaeth.

GWAITH SICRWYDD A GWBLHAWYD ERS Y DIWEDDARIAD DIWETHAF

Maes Archwilio	Dyddiad yr Adroddiad Terfynol	Lefel Sicrwydd	Trychinebus	Mawr	Cymedrol
Archwiliad Thematig o Ysgolion Cynradd - Casglu Incwm - Ail Archwiliad Dilyn-i-Fyny	Mawrth 2021	Rhesymol	0	0	0

GWAITH SY'N MYND RHAGDDO

- Mae nifer o archwiliadau'n mynd rhagddynt ar hyn o bryd a rhoddir blaenoriaeth i'w cwblhau fel eu bod yn cefnogi'r Farn Archwilio Mewnol Flynyddol ar gyfer 2020-21.

Maes Archwilio	Gwasanaeth	Rheswm Archwilio	Cam	Dyddiad Arfaethedig yr Adroddiad Terfynol
Archwiliad TG	Corfforaethol	Risg uchel – yn ymwneud â Covid 19; darpariaeth sicrwydd 2020/21	Cyhoeddwyd Adroddiad Drafft - 'Sicrwydd Cyfyngedig'; datblygu Cynllun Gweithredu gydag uwch reolwyr	Mehefin 2021

Maes Archwilio	Gwasanaeth	Rheswm Archwilio	Cam	Dyddiad Arfaethedig yr Adroddiad Terfynol
Nodi Anfonebau Dyblyg ac Adennill Taliadau Dyblyg	Adnoddau	Cais gan y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151	Cyhoeddwyd Adroddiad Drafft - 'Sicrwydd Cyfyngedig'; datblygu Cynllun Gweithredu gydag uwch reolwyr	Mehefin 2021
Rheoli Argyfwng – (sicrwydd Llinell Flaen)	Corfforaethol	Risg Uchel - yn ymwneud â Covid 19; darpariaeth sicrwydd 2020/21	Dadansoddi'r canlyniadau	Mehefin 2021

GWAITH A DDYGWYD YMLAEN I 2021/22

6. Mae yna nifer o archwiliadau wedi cychwyn yr ydym wedi eu dwyn ymlaen i 2021/22

Maes Archwilio	Gwasanaeth	Rheswm Archwilio	Cam
Gosod Tai	Tai	Cais gan y Pwyllgor Gwaith	Gwaith maes – wedi ei ddwyn ymlaen I 2021/22
Tai - Digartrefedd	Tai	Risg uchel - yn ymwneud â Covid 19; gwnaed cais i'w flaenoriaethu gan y Dirprwy Brif Weithredwr	Gwaith maes - wedi'i ddwyn ymlaen i 2021/22 ac ehangwyd y sgôp i ystyried effaith Covid-19
Adennill Dyledion I'r Cyngor	Adnoddau	Cais gan y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151	Gwaith maes - wedi'i ddwyn ymlaen i 2021/22 ac ehangwyd y sgôp i ystyried effaith Covid-19
Taliadau Gofal Arbennig I'r Gweithlu Gofal Cymdeithasol	Adnoddau	Cais gan y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran 151	Wedi ei 'barcio' oherwydd estyniad i'r dyddiad cau ar gyfer talu - ei ddwyn ymlaen i 2021/22

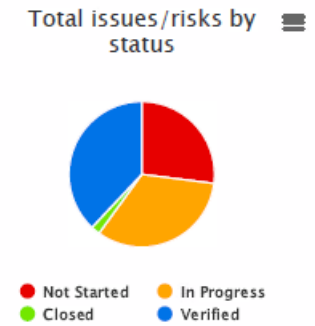
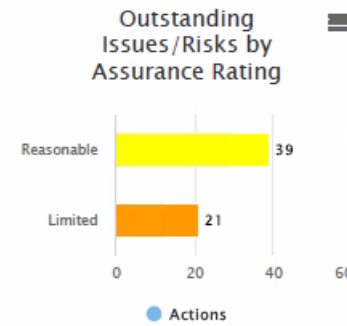
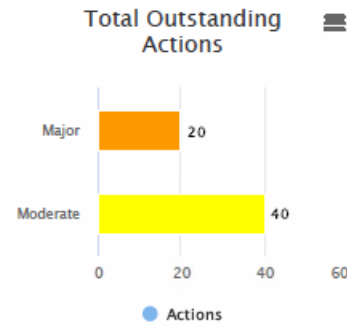
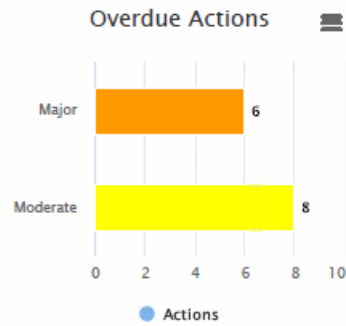
CAMAU Y DYLLID BOD WEDI EU CYMRYD BELLACH

7. Mae gwaith yn mynd rhagddo i gefnogi gwasanaethau i weithredu'r holl gamau sy'n weddill. Mae'r dangosfwrdd 4action yn [Atodiad 1](#) yn dangos y sefyllfa fel yr oedd hi ar 6 Ebrill 2021, ond rydym wedi darparu adroddiad manylach ar wahân.
8. Mae gwasanaethau wedi bod yn gweithio'n galed i fynd i'r afael â 'Materion / Risgiau' sy'n weddill gan adael 16 gweithred a ddylai fod wedi cael sylw erbyn hyn. Mae hyn o ganlyniad i'r ffaith bod yna nifer o weithredoedd y dylent fod wedi eu cwblhau erbyn 31 Mawrth 2021, gan gynnwys y rheini y tynnwyd sylw atynt mewn archwiliadau Gwytnwch TG a Seiberddiogelwch, y byddwn yn eu dilyn i fyny'n ffurfiol yn ystod Ebrill 2021. Mae'r gweddill yn cynnwys canllawiau ynghylch Credyd Cynhwysol, talu rhent trwy archeb sefydlog, gwiriadau annibynnol o adroddiadau eithriadau cyflogres, cod llywodraethu lleol, hyfforddiant i reolwyr nad ydynt yn rheolwyr ariannol, materion yn ymwneud â thaliadau uniongyrchol yn y gwasanaethau cymdeithasol, a threfniadau ar gyfer staff sy'n gadael cyflogaeth y Cyngor.

YMCHWILIADAU

9. Er nad yw'n waith archwilio mewnol yn llwyr, oherwydd hyfforddiant a sgiliau'r tîm, mae'r Gwasanaeth Adnoddau Dynol wedi gofyn i ni gynorthwyo gyda thri ymchwiliad. Rydym wedi gorffen dau ohonynt ac yn dal i weithio ar y llall.

ATODIAD 1 – CAMAU SYDD AR EI HÔL HI (DANGOSFWRDD 4ACTION) AR 6 EBRILL 2021

Overdue Issues/Risks by Service

Service	Count
Gwasanaethau Cymdeithasol / Social Services	3
Adnoddau / Resources	6
Busnes y Cyngor / Council Business	1
Trawsnewid / Transformation	4

All outstanding Issues/Risks by Service

Service	Count
Tai / Housing	1
Dysgu / Learning	13
Gwasanaethau Cymdeithasol / Social Services	7
Adnoddau / Resources	29
Busnes y Cyngor / Council Business	1
Uwch Dim Arweinyddu / Senior Leadership Team	2
Trawsnewid / Transformation	8

Outstanding Red Issues/Risks

ID	Summary
0 of 0	

Outstanding Limited Assurance Reports

Audit Title	Count
IT Resilience 192003	4
Leavers' Process 192014	3
Management of School Unofficial Funds 192012	4
Payments - Supplier Maintenance 202107	10

Outstanding Amber Issues/Risks

ID	Summary
3975	Corporate Safeguarding 4 - Current monitoring of School DBS compliance by the Learning Service is ineffective.
3983	Cyber Security - While IT undertakes daily operational monitoring of network security, there is little high level, proactive monitoring to...
3997	Corporate Safeguarding 3 - The Council does not have an integrated Council-wide system to record and monitor compliance levels with Disclosure and...
3999	Cyber Security - Corporate scrutiny and reporting mechanisms for cybersecurity issues and risks are insufficient. This could result in the Council...